

กระตุ้นเศรษฐกิจ อิทธิพล คุณปลื้ม รมว.วัฒนธรรม แถลงข่าวการจัดงานแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมชุมชนไทย CCPOT GRAND EXPOSITION ระหว่างวันที่ 16-20 ก.พ. 2565 ณ ศูนย์การค้าสยามพารากอน โดยมี ปรีเมศวร์ ชามพิเชษฐ์ ผช.รมต.ประจำกระทรวงวัฒนธรรม และ ขุภา ทวีวัฒนะกิจบวร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ร่วมด้วย ณ หอศิลป์แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม

หนุนสร้างอารยสถาปัตย์เอื้อประโยชน์คนทั้งมวล

นายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) ร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มูลนิธิอารยสถาปัตย์เพื่อคนทั้งมวล หน่วยงานรัฐและเอกชน จัดงานอีเว้นท์เปิดตัวผลิตภัณฑ์ใหม่ Thailand Friendly Design Expo 2022 : มหกรรมอารยสถาปัตย์ และนวัตกรรมสุขภาพเพื่อคนทั้งมวล ครั้งที่ 5 ตั้งแต่วันนี้ จนถึง 18 ก.พ.65 ที่ ฮอลล์ 101 ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา กรุงเทพฯ และผ่านระบบออนไลน์ มีกิจกรรมและนิทรรศการ อาทิ ตลาดนัด พม.เพื่อคนทั้งมวล การท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวลใน 20 จังหวัด สถาปัตยกรรมและบ้านสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ นวัตกรรมเมืองผู้สูงอายุและศูนย์ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ อีกทั้งมีการจัดแสดงนวัตกรรมและการเสวนาอารยสถาปัตย์จากประเทศต่างๆด้วย

รมว.วัฒนธรรมกล่าวอีกว่า ที่ผ่านมามีกรมศิลปากร ได้พัฒนาอาคาร สถานที่ให้มีความเป็นอารยสถาปัตย์เพื่อคนทั้งมวล ในแหล่งท่องเที่ยว และแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมทั่วประเทศ อาทิ การจัดทำลิฟต์ที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครคีรี จ.เพชรบุรี การจัดทำทางลาดและห้องน้ำสำหรับผู้พิการที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ ได้ประสานงานกับเครือข่ายทางวัฒนธรรมให้จัดอาสาสมัคร อำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นผู้พิการและผู้สูงอายุและอนาคตจะขยายผลอารยสถาปัตย์ไปสู่แหล่ง โบราณคดีทั่วประเทศ.

อนุรัักษ์ กิตติพันธ์ พานสุวรรณ อธิบดีกรมศิลปากร รับมอบเงินสนับสนุนโครงการอนุรักษ์ประติมากรรมปูนปั้นวัดช้างรอบ อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร จาก อนันต์ ชูโชติ, ศ.ดร.อภิสิทธิ์ โปษยานนท์ และ นิตกร กรวิชัยโรจน์ ในนาม บ.ไทยเบฟเวอเรจ เป็นตัวแทนมอบ ที่กรมศิลปากร วันก่อน

ท่องเที่ยวถิ่นถิ่น เที่ยวพินวัฒนธรรม

ด นนสี่เลนที่ตัดผ่านแทนที่ถนนสายเล็กเส้นเดิมอาจผ่ากลางจนแยกชุมชนที่เคยอยู่ใกล้ชิดให้ห่างกัน ทว่ายังไม่อาจทำให้พี่น้องชาวไทยลื้อแห่ง “บ้านศรีดอนชัย” อ.เชียงของ จ.เชียงราย ไกลห่างจากกัน ผู้คนยังคงใช้ชีวิตเฉกเช่นวันวานและยังคงรักษาวัฒนธรรมไทยลื้อจากดินแดนสิบสองปันนาไว้ได้อย่างดี และนี่คืออีกหนึ่งสุดยอดชุมชนในโครงการ “เที่ยวชุมชน ยลวิถี” ของกระทรวงวัฒนธรรม

ชาวไทยลื้อในหมู่บ้านศรีดอนชัยมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่แคว้นสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน ประเทศจีนตอนใต้ ต่อมาการทำมหากินเริ่มฝืดเคืองเพราะมีประชากรเพิ่มขึ้นแต่ทรัพยากรลดลง จนมาถึงปี พ.ศ. 2428 ได้มีการอพยพโดยการนำของพญาแก้วออกจากเมืองอนุเอ๋อไปยังคงอยู่หลักที่ตั้งอยู่ในเขตจีน-ลาว อาศัยอยู่ในที่ดังกล่าวเป็นเวลา 1 ปี ต่อมาในปี พ.ศ. 2429 ได้อพยพข้ามแม่น้ำโขงมาอยู่ที่ริมแม่น้ำโขงซึ่งคืออำเภอเชียงของในปัจจุบัน ต่อมาย้ายมาอยู่ที่บ้านใหม่ทั้งหมด ตำบลสฐาน และแยกย้ายกันไปอยู่ที่ต่าง ๆ สำหรับช่วงแรกเริ่มมีบ้านเพียง 8 หลังคาเรือน ภายหลังจึงมีคนอพยพมาจากบ้านก่อนตั้งประเทศลาวมาสมทบ จากนั้นชาวบ้านจำนวนหนึ่ง

ได้ย้ายจากบ้านไร่ปลายนามาสร้างบ้านอยู่ตามแนวพหลโยธินระหว่างอำเภอเทิง-อำเภอเชียงของ ก่อนจะเป็นหมู่บ้านศรีดอนชัยในปัจจุบัน

ชื่อหมู่บ้านศรีดอนชัยเป็นการรวมกันของคำ 3 คำ โดยคำว่า “ศรี” มาจากคำเรียกดินสริมหาโพธิ์ในภาษาพื้นบ้านว่า “ต้นสทล” ซึ่งมีมากมายรอบหมู่บ้าน “ดอน” หมายถึงพื้นที่ลักษณะลุ่ม ๆ ดอน ๆ ส่วน “ชัย” ไม่ใช่แค่ความเป็นสิริมงคลของชื่อแต่ยังหมายถึง “วงศ์ชัย” ที่เป็นนามสกุลของทุกคนในหมู่บ้านนี้ตั้งแต่แรกตั้งนามสกุลด้วย “วัดท่าข้ามศรีดอนชัย” ที่อยู่ติดถนนสายที่ 7 คือศูนย์รวมจิตใจของชาวไทยลื้อบ้านศรีดอนชัย ทุกเช้าก่อนแสงแรกจะทักทายชาวบ้านจะหิ้วปิ่นโตไปวัด แทนที่จะรอพระออกมาบิณฑบาต ซึ่งเป็นหนึ่งในวิถีชีวิตของคนไทยลื้อที่แตกต่างจากพุทธศาสนิกชนทั่วไป บางคนอาจจะไปตั้งแต่ตี 4 บางคนอาจจะไปช่วงสายกว่านั้นตามแต่ละคนจะสะดวก หิ้วปิ่นโตมาถวายพระเสร็จแล้วแวะเยี่ยมชม “ศูนย์วัฒนธรรมไทยลื้อ” ที่อยู่ภายในวัด

ข้ามฝั่งไปที่ “พิพิธภัณฑ์ลื้อลายคำ” ที่ สุริยา วงศ์ชัย ทายาทชาวไทยลื้อผู้สืบทอดหัตถกรรมผ้าทอของไทยลื้อ ก่อตั้งขึ้นเมื่อ 13 พ.ย. 2558 เพื่อให้เป็นสถานที่เรียนรู้วัฒนธรรมไทยลื้อซึ่งมีความโดดเด่นในเรื่องผ้าทอโดยไม่เก็บค่าเข้าชม อาคารจัดแสดงชั้นล่างเป็นปูนจัดแสดงประวัติความเป็นมาของชาวไทยลื้อบ้านศรีดอนชัย ส่วนชั้นบนเป็นเรือนไม้แบบไทยลื้อจัดแสดงผ้าทอโบราณทั้งในประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ยังมีการจำลองการจัดห้องนอนตามวัฒนธรรมไทยลื้อซึ่งจะวางฟูกบนเสื่อที่ปูกับพื้น รวมถึงข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ

เดลินิวส์

Daily News
Circulation: 500,000
Ad Rate: 2,100

Section: First Section/-

วันที่: เสาร์ 12 กุมภาพันธ์ 2565

ปีที่: - ฉบับที่: 26420

Col.Inch: 120.86 Ad Value: 253,806

คอลัมน์: ท่องถิ่นเที่ยววัฒนธรรม: เที่ยว 'ศรีดอนชัย' เหมือนได้ไปสิบสองปันนา

หน้า: 11(กลาง)

PRValue (x3): 761,418

คลิป: สีสี่

ด้านหลังของพิพิธภัณฑน์มี “ซังวลาเฟ” กาแฟที่หลายคนเข้าใจว่าเป็นชื่อภาษาเกาหลี แต่ความจริงคำว่า “ซังวา” เป็นภาษาไทยแปลว่า “อะไร” ถัดลงไปเบื้องล่างคือทุ่งนาที่มีสะพานไม้ไผ่ทอดยาวออกไปตรงกลาง ใครที่มาชมผ้าแล้วอยากเปลี่ยนบรรยากาศไปชมวิวด้วย แนะนำให้เดินเข้าไปด้านหลังด้วย

ไม่ไกลจากพิพิธภัณฑน์คือ “เฮือนเอื้อยคำ” ที่ผู้คนรู้จักกันในนาม “เฮือนทอผ้า 100 ปี” ธนนิศย์ และ สัทสยา นุชเทียน สองสามีภรรยาช่วยกันดูแลรักษาบ้านทอผ้าดั้งเดิมของบรรพบุรุษไว้ โดยเป็นเฮือนทอผ้าที่ยังคงรูปแบบดั้งเดิมไว้อย่างสมบูรณ์ ด้านล่างเปิดโล่งให้เห็นเสาไม้ทรงกลมจำนวนมาก ส่วนด้านบนซึ่งเป็นที่พักยังมีองค์ประกอบเดิมอยู่ครบทั้งเตาไฟที่อยู่ในครัวหลังบ้าน และห้องโถงใหญ่ตามแบบทอผ้า โดยมีห้องแบ่งไว้ต้อนรับผู้มาเยือนที่อยากพักในบ้านโบราณในรูปแบบโฮมสเตย์ นอกจากสถาปัตยกรรมเฮือนไคที่มีให้ชมแล้ว ยังมีการจัดแสดงผ้า สิ่งทอ ผ้าเก่า ผ้าโบราณ รวมถึงอุปกรณ์เก่าที่ใช้ในการทอผ้า เครื่องเรือนใช้สอยในวิถีชีวิตของชาวไทลื้อ และมีผ้าทอจำหน่ายเป็นของฝากของที่ระลึกจากชุมชน

ฝั่งตรงข้ามคือ “ศูนย์เรียนรู้ผ้าทอไทลื้อบ้านแม่ครูดอกแก้ว ธีระโครต” แม่ดอกแก้ว ครูช่างศิลปหัตถกรรม ประจำปี 2557 ของศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ(องค์การมหาชน) สืบทอดและอนุรักษ์การทอผ้าไทลื้อจาก แม่วรรณ วงค์ชัย และ แม่อุ้ยเลา วงค์ชัย จากการเรียนแบบครูพักลักจำในช่วงแรกสู่การเป็นปรมาจารย์ด้านการทอผ้าไทลื้อที่มีตำแหน่งและรางวัลการันตีความสามารถมากมาย มีความโดดเด่นในการนำฝ้ายมามัดหมี่และย้อมด้วยสีธรรมชาติ เกิดลวดลายที่มีความละเอียดประณีต ผ่านกระบวนการทอมือ สร้างลวดลายอันเป็นเอกลักษณ์ จากนั้นนำมาแปรรูปตัดเย็บตามต้องการ

ผ้าทอไทลื้อโดดเด่นที่ตัวชิ้นรีวลายขวางสลับสีสัน และมีลวดลายตรงกลางที่ทอด้วยเทคนิคเกาะหรือถ่วงเป็นลวดลายเรขาคณิตที่เรียกว่าลายน้ำไหล ช่างทอจะสร้างสรรค์ลวดลายตามจินตนาการ ผ้าทอของแม่ดอกแก้วมีทั้งแบบดั้งเดิมย้อนสิริธรรมชาติและแบบสีสันสดใสจากสีสังเคราะห์ สมาชิกกลุ่มสตรีทอผ้าเล่าว่า เดิมจะใช้เฉพาะฝ้ายที่ปั่นจากดอกฝ้ายด้วยมือ แต่ต่อมาความต้องการที่มีมากขึ้นจึงมีการนำฝ้ายจากโรงงานมาใช้ด้วย หากย้อนสิริธรรมชาติฝ้ายที่เงินเองจะย้อมสีได้ง่ายกว่า

นอกจากวัฒนธรรมดั้งเดิมแล้ว ไทลื้อบ้านศรีดอนชัยยังมีการเกษตรเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต โดยได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินของชุมชนบ้านศรีดอนชัย กว่า 300 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่ครอบครัวยุค 1 ไร่ มีทั้งปลูกพืชผักสวนครัว ไม้ยืนต้น เลี้ยงสัตว์ เพื่อผลิดในการเกษตร เช่น ส้ม โกโก้ มะละกอ ผักเชียงดา พริก ข้าวโพด เลี้ยงไก่ เลี้ยงวัว บางส่วนเป็นที่นา และวิวชมทุ่งนาที่ดีที่สุดในพื้นที่คือที่ “ร้านนาคักเต่า” ร้านอาหารพื้นเมืองภายในชุมชน โดยมีเมนูเด่นคือข้าวซอยแบบไทลื้อ หน่อดาคคล้ายกับก๋วยเตี๋ยวน้ำใส และน้ำเงี้ยวแบบไทลื้อรสชาติเข้มข้น

อยากสัมผัสวิถีชีวิตชาวไทลื้อที่บ้านศรีดอนชัย สอบถามได้ที่ ผู้ใหญ่สมชาย วงค์ชัย โทร. 08-9560-1908 ติดตามรายการ “ท่องถิ่น เที่ยววัฒนธรรม” ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก TV5HD ทุกวันอังคาร เวลา 14.00-14.30 น. รัชชมย้อนหลังทาง Youtube: Dailynews หรือติดตามความเคลื่อนไหวของรายการทาง www.dailynews.co.th

เปิดตัวเปิดตา การศึกษาออกโรงเรียน

“ผ้าปะลาจิง” ศรียะลาบาติก

“ผ้าปะลาจิง” เป็นผ้าทอมือพื้นเมืองลายโบราณมีประวัติยาวนานกว่า 100 ปี จากฝีมือภูมิปัญญาชาวมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น ด้วยการใช้เทคนิคการพิมพ์ลายบนผืนผ้าด้วย “บล็อกไม้” และแกะสลักเป็นลวดลายต่างๆ ที่สะท้อนเอกลักษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความเชื่อมโยงเกี่ยวกับวิถีชีวิตวัฒนธรรม และศาสนา เกิดเป็นมรดกทางภูมิปัญญาสืบต่อกันมา

ด้วยความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาการทำผ้าโบราณ อาจารย์ปิยะ สุวรรณพฤกษ์ ครูภูมิปัญญาผ้าพื้นเมืองปะลาจิง ชาว จ.ยะลา ร่วมกับกลุ่มศรียะลาบาติก จึงร่วมกันในมูลนิธิและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนมีการพัฒนาสร้างสรรค์กระบวนการผลิตจนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในระดับสากล

อาจารย์ปิยะ เล่าว่า ศรียะลาบาติก ได้เริ่มต้นขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2548 ด้วยแรงบันดาลใจของพวกเราที่อยากจะร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาและกรรมวิธีการผลิตผ้าพื้นเมืองลายโบราณที่สูญหายไปพร้อม 80 ปี และพัฒนารูปแบบให้ทันสมัยเข้ากับตลาดปัจจุบัน ซึ่งกว่าจะได้ผ้าผืนหนึ่งต้องรวมทุกเทคนิคของการทำผ้าบาติกไว้ในผ้าผืนเดียว ซึ่งประกอบด้วย การทอมัดย้อม การพิมพ์ลายด้วยแม่พิมพ์ไม้ การเขียนเทียน (จันดั่ง) กัดสี ปิดสี และเพนต์สี ส่วนเนื้อผ้ามีลักษณะเป็นผ้าทอไหมผสมฝ้าย เส้นยืนคือฝ้าย ส่วนเส้นพุ่งใช้เส้นไหม ทอเป็นลายลูกแก้วซ้อนกัน

อาจารย์ปิยะ เล่าต่อว่า และเป็นที่น่ายินดีที่สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม ที่ส่งผู้เชี่ยวชาญด้านผ้าไทย ร่วมกับตีไซเนอร์ ผู้มีชื่อเสียงหลายท่าน อาทิ คุณธีระ ฉันทสวัสดิ์ และ คุณหิรัญพฤกษ์ภัทรบริบูรณ์กุล มาช่วยพัฒนาความรู้ จนสามารถประยุกต์ลวดลายให้

เข้ากับยุคสมัย จากนั้น พวกเราได้นำมาปรับใช้ในการออกแบบลายผ้า และกำหนดเทรนด์สี จากสีธรรมชาติ จนสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และลวดลายใหม่ๆ อยู่ตลอด โดยขณะนี้ มีมากกว่า 200 แบบ ทุกลายมีเรื่องราวเรื่องเล่าทั้งหมด

ปิยะ สุวรรณพฤกษ์ ผู้สืบสานและพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญา “ผ้าปะลาจิง” ร่วมกับ กลุ่มศรียะลาบาติก และ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ทำให้บนผืนผ้าพื้นเมืองชายแดนใต้ มีเอกลักษณ์ ทรงคุณค่า และความงดงาม.

“ผ้าสามารถช่วยหล่อชุมชน หล่อเลี้ยงคนในหมู่บ้านได้ การได้ทำสิ่งที่เรารัก ได้สร้างอาชีพให้คนในชุมชนให้มีรายได้ นั่นคือความภาคภูมิใจและความสำเร็จของผม และอยากให้คนไทยรู้ว่าปะลาจิง เป็นวัฒนธรรมที่คุณสวมใส่เป็นผ้าที่ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และเมื่อได้ใช้ก็ยิ่งภาคภูมิใจที่เราได้ใช้ผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นภาคใต้” ครูภูมิปัญญาผ้าพื้นเมืองปะลาจิง กล่าวปิดท้าย

ติดตามผลงานกลุ่มศรียะลาบาติก ได้ทางเพจเฟซบุ๊ก SriYala Batik, สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย #เล่าเรื่องผ้าไทยร่วมสมัย หรือ โทร. 08-4165-2312, 08-7837-4007.

“แม่ช่อมะไฟ” มาแล้วจ้า...า

“แม่ช่อมะไฟ” พร้อมเสิร์ฟ “ข้าว
บันเทิง” ณ บัดนาว

★ สดใสแล้ว ! โดรนพิษโควิด-19 ทำให้ต้อง “เลื่อน” แต่ง ลำสุดเรีปเปอร์ คนดังเดี่ยวไทยเทเนี่ยม คงเจ้าสาว น้ำหวาน เจมจิรา เข้าพิธีแต่งงานในโบสถ์วัดนา กรุงเทพฯ ท่ามกลางเพื่อนพ้องมาร่วมยินดี... มาลุ้นกันดีกว่านับจากนี้ หนุ่มเดี่ยว จะเข้า ชมรม “เกียร์มัว กลัวเมีย” ตามเพื่อนๆ มั้ยน้ำาาา หยอกๆๆ.

★ ต้อนรับเทศกาลแห่งความรักเมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ จับมือ โดตัส จัดกิจกรรมรับ วาเลนไทน์ผ่านแคมเปญ “ดูหนังฟินอินเลิฟ ทหารักที่ใช่จากหนังรักเข้าใหม่” และ “Valentine AR ฟิลเตอร์เลิฟซีรีส์” มอบ ความฟิน 2 ต่อ ให้คนรักหนังขาช้อป ดูหนัง รับป๊อปคอร์น...ฟรี.

★ เตรียมพบกับความฟินในซีรีส์ “THE TUXEDO สุทรภักนักร้องแบบ” คราว 2 นักแสดงหนุ่มขานจิ้นแซป-ศุภชีพ ชนะภัก และ กรีน-พงศธร ผดุงเกียรติวงศ์ จัดแถลงข่าว ซีรีส์วาย วันอาทิตย์ 13 ก.พ.65 เวลา 13.30 น. ณ วาระเวลาการ์เด็น.

★ สวยเรีด บทเด่นไม่แพ้นางเอก สำหรับ นิวตัน-ปีณณภัสร์ สงวนทรัพย์ ในบท อออิน ดาวเด่นประจำโรงฆ่าเราจาก ภาพยนตร์เรื่อง “อโยธยามหาละลาย” (Om!

Crush on Me) ลำสุด “MONOMAX” (โมนโนแมกซ์) พร้อม นำมาลงแพลตฟอร์มออนไลน์ให้ได้ชมกันถึงบ้าน ทำเอาสาว นิวตัน ตื่นเต้นไม่แพ้ตอนประเดิมฉายครั้งแรก แถมออกอ้อนชวนแฟนๆ มาชมภาพยนตร์พร้อมกันในวันวาเลนไทน์ด้วยจ้า.

★ เวียนเทียนออนไลน์!! กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและ สร้างสรรค์ ร่วมกับ NextGen Solution, KAAB House (คิापเฮาท์) และกลุ่ม บริษัทเชิร์ชฯ ขวนร่วมเวียนเทียน พร้อม ทั้งปฏิบัติธรรมในรูปแบบออนไลน์เนื่องในวันมาฆบูชาผ่านเว็บไซต์ www.เวียนเทียนออนไลน์.com และ www.ปฏิบัติธรรมออนไลน์.com ระหว่างวันที่ 14-17 กุมภาพันธ์นี้ (เปิดระบบพร้อมกันทั่วโลกในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ เวลา 11.09 น.)

★ เอ๊ยด เอ๊ยด...ด โกล้ “วาเลนไทน์” ทำให้ หนุ่ม แดน-วรเวช สาดความหวานตามประสาคน “กลักรัก” โพสต์รูปคู่สาว แพทตี้-อังศุมาลิน อวดโมเมนต์สวีตๆพร้อมแคปชั่น “แสงเขีนก็สวยงามนะ แต่หนูสวยกว่ามากเลยอะ #ละสายตา ไม่ได้เลย”...แหมๆ แคปชั่น “เฮียแดน” ทำเอา “น้ำทะเล” กลาย เป็น “น้ำเชื่อม” ไป **แม่ช่อมะไฟ**หมดแล้ว อูบ!

แม่ช่อมะไฟ